

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою
Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
О.В. Гайдачук
протокол № 7

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття освітнього ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою
зі спеціальності

073 «Менеджмент»

(код та найменування)

(освітня програма Менеджмент)

(найменування)

у 2018 році

Харків
2018

ВСТУП

Вступне випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою зі спеціальності

073 - "Менеджмент"

(код та найменування)

(освітня програма "Менеджмент")

(найменування)

відбувається відповідно до «Правил прийому на навчання до Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» в 2018 році» у формі індивідуального письмового фахового іспиту, який приймає екзаменаційна комісія з певної спеціальності (освітньої програми), склад якої затверджується наказом ректора Університету.

До фахового іспиту входять питання за темами:

1. "Статистика";
2. "Мікроекономіка";
3. "Стратегічне управління";
4. "Основи управління проектами".
5. "Операційний менеджмент";

Перелік питань за темами наведений у програмі.

Критерії оцінювання знань

1. Результат фахового іспиту визначається за шкалою від 100 до 200 балів.

2. Вступні випробування відбуваються у формі тестування за темами, визначеними в програмі.

Кожен вступник відповідає на 25 питань, що дає змогу отримати максимум 100 балів (по 4 бали за правильну відповідь на одне питання).

3. Мінімальна кількість балів за вступне випробування, визначених за шкалою, зазначеною в п.1, з якими вступник допускається до участі у конкурсі, складає 120 балів.

1. Питання за темою Статистика

(найменування)

1. Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні.

Становлення статистики як науки. Предмет вивчення, його сутність, складові частини дисципліни «Статистика». Структура курсу, види занять та їх обсяги, організація занять, вимоги, що ставляться до студентів. Статистична сукупність. Одиниця сукупності та її ознаки. Метод статистики та статистична методологія. Завдання статистики в сучасних умовах та її організація в Україні. Права і обов'язки органів державної статистики.

2. Статистичне спостереження.

Суть, джерела та організаційні форми статистичного спостереження. Види статистичного спостереження. Способи отримання даних. План статистичного спостереження. Мета спостереження. Об'єкт та одиниця спостереження. Організаційні питання плану статистичного спостереження. Органи державної статистики. Первинний облік та звітність. Види звітності. Спеціальні статистичні спостереження. Помилки спостереження. Контроль даних спостереження.

3. Зведення та групування статистичних даних.

Суть і завдання статистичного зведення. Особливості зведення матеріалів звітності і спеціально організованого спостереження. Групування як основа наукової обробки даних. Завдання групування та їх значення у статистичному дослідженні. Групувальні ознаки та їх вибір. Типологічні, структурні, аналітичні групування. Прості та комбінаційні групування. Визначення кількості груп та розміру інтервалів групування. Основні правила вибору групувальної ознаки. Класифікація ознак та інтервалів групування. Найважливіші групування і класифікації, що застосовуються в статистиці.

Засоби графічного зображення статистичної інформації. Поняття про статистичний графік та його елементи. Класифікація статистичних графіків. Статистичні таблиці, їх види, правила побудови. Аналіз таблиць. Розробка макету таблиць.

4. Узагальнюванні статистичні показники та загальні принципи їх застосування.

Абсолютні та відносні величини. Середні величини. Суть і види узагальнюючих статистичних показників. Принципи побудови узагальнюючих статистичних показників. Огляд основних джерел статистичної інформації та їх загальна характеристика. Абсолютні статистичні величини, їх види та одиниці виміру. Відносні величини. Види відносних величин, техніка їх обчислення та форми виразу. Відносні величини динаміки, планового завдання та виконання плану. Базисні та ланцюгові відносні величини. Суть і умови використання середніх величин. Види середніх величин. Середня арифметична та умови її застосування. Властивості середньої арифметичної та техніка її обчислення. Середня гармонічна і техніка її обчислення. Середня геометрична та середня гармонічна. Умови використання і техніка обчислення. Мода і медіана в статистиці. Обчислення моди і медіани в інтервальному ряді розподілу.

5. Ряди розподілу та їх аналіз

Поняття ряду розподілу та його елементи. Види рядів розподілу. Форми рядів розподілу: симетричні та асиметричні ряди. Основні характеристики ряду розподілу: середня, мода, медіана, квартилі, децилі. Суть варіації, необхідність її статистичного вивчення. Показники варіації, техніка їх обчислення та економічний зміст. Розмах варіації, середнє лінійне відхилення, дисперсія, середнє квадратичне відхилення, коефіцієнт варіації.

6. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.

Взаємозв'язок показників і виявлення залежностей між ними. Кореляційно-регресійні методи. Прями й обернені, прямолінійні та криволінійні зв'язки. Рівняння регресії, обчислення параметрів рівняння регресії. Визначення щільності зв'язку між показниками. Лінійний коефіцієнт кореляції. Коефіцієнт детермінації, індекс кореляції.

7. Аналіз тенденцій розвитку.

Динамічний ряд як база аналізу й прогнозування соціально-економічного розвитку. Види рядів динаміки. Статистичні характеристики динамічних рядів і їх взаємозв'язок: абсолютний приріст, темпи зростання, темпи приросту, абсолютне значення одного процента

приросту. Методи обчислення середнього рівня динамічного ряду. Середня геометрична, середня хронологічна, техніка їх обчислення та випадки застосування.

Прогнозування на основі рядів динаміки. Інтерполяція та екстраполяція в статистиці, аналітичне вирівнювання.

8. Індексний метод аналізу.

Суть індексів та їх роль у статистико-економічному аналізі. Класифікація індексів. Методологічні принципи побудови індексів. Базисні та ланцюгові індекси. Агрегатна форма індексів. Індекс товарообороту, цін, фізичного обсягу товарообороту. Економічний зміст індексів. Індеси із змінними і постійними вагами. Середньозважені індекси. Розкладання загального абсолютного приросту за факторами. Індеси структурних зрушень. Індеси Фішера, Ласпейреса і Пааше.

9. Вибіркове спостереження.

Суть і переваги вибіркового спостереження. Генеральна і вибірка сукупності. Помилка вибіркового спостереження. Обчислення помилок вибірки та визначення меж інтервалу для середньої величини і частки. Середня та гранична помилки вибірки та їх економічний зміст. Визначення обсягу вибірки. Види вибірки і способи відбору, що забезпечують репрезентативність. Власне-випадкова вибірка, механічна, типова, серійна вибірки.

Література

1. Петрик В.Л. Статистика Навч. посібник / В.Л. Петрик. - Х.: Нац. аерокосм. ун-т «ХАІ», 2009 – 100с.
2. Гавва В.Н. Статистический практикум: учебн. пособие / В.Н. Гавва, В.А. Колисниченко, Д.Д. Узун. - Х.: Нац. аерокосм. ун-т «ХАІ», 2000. – 147с.
3. Петрик В.Л. Статистика Навч. посібник / В.Л. Петрик. - Х.: Нац. аерокосм. ун-т «ХАІ», 2009 – 100с.
4. Гавва В.Н. Статистический практикум: учебн. Пособие / В.Н. Гавва, В.А. Колисниченко, Д.Д. Узун. - Х.: Нац. аерокосм. ун-т «ХАІ», 2000. – 147с.
5. Теорія статистики: Навч. пос. / Ваків П.Г., Пастер П.І., Сторожук В.П., Ткач Є.І. – К.: Либідь, 2001 – 320 с
6. Головач А.В., Статистика Збірник задач / А.В. Головач, А.М. Єріна, О.В. Козирев, С.С. Герасименко – Київ: Вища школа, 1994р.

Питання склав

к.т.н., доцент кафедри економіки та маркетингу

А.В. Артёмова

2. Питання за темою Мікроекономіка

1. Корисність економічного блага. Економічний вибір

Потреби, їхня класифікація. Економічні та неекономічні блага. Корисність продукту, її кількісне визначення. Загальна і гранична корисність. Зміна загальної і граничної корисності у процесі споживання продукту. Перший закон Госсена. Модифікація функції корисності в умовах бюджетних обмежень. Раціональний вибір споживача. Другий закон Госсена. Рівновага споживача. Ординалістський підхід до аналізу функції корисності. Головні чинники, що обумовлюють систему переваг споживача: ненасиченість благами, можливість ранжування альтернатив, транзитивність переваг, ступінь інформованості, інституційність. Криві байдужості (індиферентності). Бюджетна лінія. Графічна інтерпретація вибору оптимального споживчого кошика.

2. Аналіз поведінки споживача

Зміна доходу як фактор, що впливає на рівновагу споживача. Графік “доход – споживання”. Поняття “нормальних” та “низькоякісних” товарів. Крива Енгеля. Закон Енгеля. Зміна вибору споживача у результаті зміни співвідношення цін товарів. Графік “ціна – споживання”. Крива індивідуального попиту. Аналіз впливу на зміну об’єму попиту ефектів доходу та заміщення. “Надлишок споживача”.

3. Попит та пропозиція

Визначення категорії “попит”. Індивідуальний та ринковий попит. Крива попиту. Закон попиту. Цінові і нецінові детермінанти попиту. Ринкове пропонування. Крива пропонування. Закон пропонування. Нецінові фактори пропонування. Механізм встановлення ціни рівноваги. Вплив зміни попиту та пропозиції на рівновагу. Практичне застосування аналізу рівноваги.

4. Теорія еластичності

Концепція еластичності в економіці. Еластичність попиту за ціною – пряма та перехресна. Правила еластичності попиту. Еластичність попиту за доходом. Еластичність пропозиції за власною ціною блага та за цінами факторів виробництва. Фактори, що впливають на еластичність пропозиції.

5. Теорія граничного продукту та мікроекономічна модель фірми

Фірма як первинна ланка виробництва і як суб’єкт ринкових відносин. Мотивація поведінки підприємства. Фактор часу і періоди функціонування підприємства: короткостроковий і довгостроковий. Поняття оптимального стану підприємства і стану рівноваги. Фактори виробництва, їхнє угруповання. Валовий, середній та граничний продукт. Виробнича функція підприємства. Можливість варіативності комбінування виробничих ресурсів при виготовленні певної продукції. Ізокванти. Виробництво з одним змінним ресурсом і проблема оцінки продуктивності цього ресурсу. Закон спадного граничного продукту (спадної віддачі). Виробництво з двома або декількома змінними ресурсами. Правила оптимального комбінування ресурсів. Рівновага виробника.

6. Витрати виробництва

Економічний зміст категорії “витрати підприємства”. Поняття “альтернативні витрати”. Загальні, середні та граничні витрати. Передумови мінімізації витрат фірми. Доходи підприємства. Валовий, середній та граничний доход. Прибуток підприємства. Показники прибутковості виробництва. Норма прибутку і рентабельність. Динаміка витрат фірми в довгостроковому періоді. Концепція мінімального ефективного розміру підприємства.

7. Ринок досконалої конкуренції

Досконала конкуренція. Умови формування ринку досконалої конкуренції. Графік попиту на продукцію окремої фірми та її доходу в умовах чистої конкуренції. Криві пропозиції конкурентної фірми і галузі і рівновага у короткостроковому періоді. Пропозиція фірми у довгостроковому періоді. Крива ринкової пропозиції у довгостроковому періоді та її можливі конфігурації у залежності від характеру динаміки галузевих витрат.

8. Монопольний ринок

Характеристика чистої монополії. Умови і причини монополізації виробництва. Крива попиту на продукцію фірми-монополіста. Особливості формування пропозиції монополіста. Вибір монополістом ціни і об'єму виробництва. Цінова дискримінація. Рівновага фірми-монополіста у довгостроковому періоді. Економічні наслідки монополізації виробництва. Методика визначення ступеня монополізації у галузі.

9. Ринок монополістичної конкуренції

Характерні риси монополістичної конкуренції. Ознаки ринку монополістичної конкуренції. Еластичність попиту в умовах монополістичної конкуренції. Визначення оптимального об'єму виробництва та цінова політика фірми у короткостроковому періоді. Умови досягнення і підтримки безбитковості у довгостроковому періоді. Графічна інтерпретація короткострокової та довгострокової рівноваги фірми в умовах монополістичної конкуренції.

10. Олігополістична структура ринку

Олігополістична ринкова модель. Сфера розповсюдження олігополії. Некооперативна та кооперативна форми ринкової поведінки фірм-олігополістів. Моделі Курно і Бертрана. "Дилема ув'язненого". "Ламана" крива попиту. Лідерство у цінах. Картель. Олігополія та економічна ефективність. Економічні наслідки олігополії.

11. Похідний попит

Ринки факторів виробництва, їхня корелятивність із ринками товарів. Індивідуальний і галузевий попит на фактори виробництва. Граничний продукт у грошовому виразі і ціна фактора виробництва. Крива попиту на виробничий ресурс. Цінова еластичність попиту на виробничі ресурси і фактори, що її визначають.

12. Економічна ефективність та добробут

Часткова та загальна економічна рівновага. Методика аналізу загальної рівноваги. Загальна рівновага і економічна ефективність. Ефективність за Парето. Критерії оцінки добробуту: утилітаристський критерій, критерій Роулза, критерій Хікса. Ефективність і справедливість.

3. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага

Зовнішні ефекти, їх економічний зміст. Суспільні та приватні витрати (вигоди). Коригуючі податки та субсидії. Теорема Коуза-Стиглера. Громадські блага і громадський вибір. Економічна роль держави у ринковій економіці. Теорія суспільного вибору.

Література

1. Ивашковский С. Н. Микроэкономика. – М.: Дело, 1998. – 416 с.
2. Макконелл К. Р., Брю С. Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика: Пер. с 14-го англ. изд. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 972 с.
3. Мельникова В. І. та ін. Мікроекономіка. – К.: ВД "Професіонал", 2005. – 400 с.
4. Мэнкью Н. Г. Принципы микроэкономики: Пер. с англ. 2-е изд. – СПб.: Питер, 2005. – 560 с.
5. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики 2-е изд. – М.: Норма, 2005. – 576 с.
6. Тарануха Ю. В., Земляков Д. Н. Микроэкономика. – М.: Дело и Сервис, 2002. – 304 с.

Питання склав

к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

С.М. Хмель

3. Питання за темою Стратегічне управління

(найменування)

1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління

Передумови розвитку теорії стратегічного управління. Концепція стратегічного управління. Предмет та об'єкт стратегічного управління підприємством. Поняття «стратегія підприємства». Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття. Ключові гіпотези стратегічного управління: випадковості; залежності від зовнішнього середовища; відповідності; стратегії, здібності та діяльності; багатоеlementності; збалансованості. Задачі стратегічного управління. Порівняльний аналіз стратегічного управління з іншими науковими підходами до управління підприємствами. Моделі стратегічного управління. Імовірні вигоди від застосування стратегічного управління в практичній діяльності підприємств. Причини зростання значущості стратегічного управління для підприємств у ринкових умовах господарювання. Досвід та проблеми використання теорії стратегічного управління в процесі розвитку українських підприємств в ринкових умовах господарювання.

2. Ріпні стратегічних рішень та типологій стратегій підприємства

Передумови для прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Корпоративний, діловий, функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. Характерні риси стратегій підприємства. Загальна типологія стратегій за рівнями стратегічних рішень. Стратегії підприємств різних галузей. Еталонні стратегії розвитку підприємства та стратегії його організаційного розвитку. Стратегії управління ресурсами підприємства (ресурсозабезпечення та ресурсозбереження) та особливості їх вибору. Виробнича стратегія підприємства та їх класифікація за: розвитком виробництва, використанням виробничого потенціалу, стадіями виробничої філософії тощо. Маркетингова стратегія підприємства та її субстратегії (ринкова, товарна, якості, ціни, просування, збуту). Стратегії управління персоналом. Стратегії наукових досліджень та розробок. Стратегії підприємств на іноземних ринках.

3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства

Основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії. Місія підприємства та правила її формування в процесі стратегічного управління підприємством. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. Класифікація стратегічних цілей. Побудова дерева стратегічних цілей. Визначення факторів, що впливають на вибір стратегічних цілей. Формування системи стратегічних цілей і завдань. Альтернативні підходи стратегічних шкіл до формування стратегії підприємства. Сутність та принципи планування стратегій. Структура стратегічного плану та моделі стратегічного планування.

4. Стратегічне планування

Принципи стратегічного планування. Значення стратегічного планування діяльності підприємства в умовах нестабільності зовнішнього оточення. Підходи до організації стратегічного планування у підприємстві. Процес стратегічного планування. Характеристика етапу цілеутворення. Вибір місії та правила її формування. Значення місії для підприємства з орієнтацією на стратегічний розвиток. Девіз та кредо підприємства. Класифікація стратегічних цілей. Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. Сфери встановлення стратегічних цілей підприємства.

5. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства

Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень. Специфіка загального, галузевого, операційного та внутрішнього середовища підприємства. Типи зовнішнього середовища підприємства: змінне або нестабільне; вороже; різноманітне; технічно складне. Фактори впливу на нестабільність зовнішнього середовища. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. Методи та моделі для проведення стратегічної діагностики середовища підприємства. Наукові підходи до визначення ступеня нестабільності зовнішнього середовища. Ризики ринкового середовища та їх роль у стратегічному управлінні підприємством. Методи та

показники оцінювання ризиків ринкового середовища підприємства. Стратегічний аналіз галузевого середовища підприємства. Особливості галузевого розвитку у часі. Модель життєвого циклу галузі. Визначення ключових факторів успіху (КФУ) підприємства залежно від специфіки галузевого середовища.

6. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг

Поняття «стратегічний потенціал підприємства». Елементи стратегічного потенціалу підприємства та фактори впливу на його формування і розвиток. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. Розриви між стратегічними цілями та потенціалом підприємства. Особливості управління стратегічним потенціалом підприємств різних сфер економічної діяльності. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Ресурси та компетенції, як носії конкурентних переваг підприємства. Характеристика ключових компетенцій підприємства та методи їх Ідентифікації. Основні способи (механізми) реконфігурації компетенцій підприємства. Організаційні здатності як необхідна база розвитку ресурсів та компетенцій підприємства. Рутини; їх місце в організаційних процесах та способи трансформації. Технології формування та розвитку конкурентних Переваг підприємства. Концепція ланцюга формування вартості (цінностей). Вплив змін у стратегічному потенціалі підприємства на розвиток та зміцнення його конкурентних переваг на ринку.

7. Види стратегічного управління

Девіантний та превентивний характер системи управління. Системи управління в умовах і стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації. Поняття «сильних» і «слабких» сигналів зовнішнього середовища в процесі стратегічного управління підприємством. Ранжування управлінських завдань за ступенем терміновості рішення. Інформаційні компоненти системи стратегічного управління. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін. Управління на засадах гнучких екстрених рішень: управління шляхом реструктурування стратегічних завдань; управління за слабкими сигналами; управління в умовах стратегічних несподіванок. Застосування різновидів стратегічного управління підприємствами України та інших країн світу в ринкових умовах господарювання.

8. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства

Поняття «портфель підприємства» у стратегічному управлінні та мета його розробки. Сутність портфельної стратегії підприємства та її різновиди залежно від галузевої привабливості та організаційної сили підприємства. Стратегічна позиція підприємства та стратегічні зони господарювання (СЗГ): поняття та характеристика. Параметри, які характеризують стратегічну позицію підприємства та СЗГ. Ключові фактори успіху СЗГ: види та характеристика. Стратегічна сегментація ринку в процесі управління стратегічною позицією підприємства. Визначення реальної та потенційної ємності ринку. Привабливість СЗГ та її оцінювання. Стратегічна гнучкість (зовнішня та внутрішня) та синергізм СЗГ. Використання матриць «Бостонської консультаційної групи», «МакКінзі», «Shell»-DPM, моделі ADL та інших для оцінювання стратегічної позиції підприємства та визначення стратегічно перспективних для нього напрямів розвитку/ дій на ринку.

9. Генерування стратегій та умови їх реалізації

Критерії вибору стратегічних альтернатив. Використання матричної моделей (І. Ансоффа, М. Портерата інших) у процесі генерування стратегій підприємства. Стратегічний набір підприємства та вимоги до його формування. Поняття стратегічної прогаліни. Специфічні напрями заповнення стратегічної прогаліни. Умови реалізації стратегії, пов'язані з управлінською структурою, організаційною культурою та персоналом підприємства. Створення корпоративної культури для підтримки стратегії підприємства. Мотивація персоналу в процесі реалізації стратегії.

10. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві

Мета та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства в ринкових умовах господарювання. Методи оцінювання обраних підприємством стратегій. Критерії та показники ефективності стратегій. Оцінювання доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві в процесі реалізації стратегії. Суть стратегічних

перетворень та визначення їх рівня: стратегія, що триває; рутинні стратегічні зміни; обмежені зміни; радикальні стратегічні перетворення; зміна напрямку руху. Характеристика впливу різнорівневих стратегічних змін на підприємство. Масштаби стратегічних перетворень та особливості їх здійснення. Агенти змін, їх навички та основні завдання. Налагодження зворотного зв'язку в процесі стратегічного управління. Підготовка агентів змін середньої ланки. Шляхи подолання стереотипів, що загрожують змінам. Ментальні моделі агентів стратегічних змін.

Література

1. Забродська Л. Д. Стратегічне управління: реалізація стратегії: навч. посіб...[для студ. вищ. навч. закл.] / Л.Д. Забродська. - Х. : Консум, 2004. - 208 с.
2. Василенко В.О. Стратегічне управління підприємством : навч. посіб. / В.О. Василенко,
3. Ткаченко Т.І. - 2-ге вид., виправл. і допов. - К. : Центр навч. л-ри, 2004. - 400 с.
3. Ігнатієва І.А. Стратегічний менеджмент : підручник /І.А. Ігнатієва. - К. : Каравела, 2008. - 480 С.
4. Немцов В.Д.' Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань. - К. : ТОВ «УВПК ЕксОб», 2002. - 560 с.
5. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г.В. Осовська, О.Л. Ішук, І.В. Жалінська. - К. : Кондор, 2003. - 194 с.
6. П'ятницька Г.Т. Управління підприємством в епоху глобалізму: монографія / Г.Т. П'ятницька. - К. : Логос, 2006. - 568 с.

Питання склав

к.е.н., доцент, доцент кафедри 602

О.М. Калініна

4. Питання за темою Основи управління проектами

1. Вступ до управління проектами
Основні визначення. Проект. Програма. Портфель проектів. Класифікація проектів. Проектний трикутник. Управління проектами.
2. Операційна та проектна діяльність.
Характеристика операційної діяльності. Специфічні риси проектної діяльності. Порівняльна характеристика операційної та проектної діяльності.
3. Сутність проектного підходу до управління організацією.
Проектний підхід. Переваги застосування проектного підходу. Впровадження проектного підходу.
4. Життєвий цикл.
Життєвий цикл проекту. Життєвий цикл продукту проекту. Фази проекту. Типи зв'язків між фазами та роботами.
5. Проектний аналіз.
Види проектного аналізу: технічний, фінансовий, соціальний, екологічний, комерційний, інституціональний (організаційний) аналіз.
6. Команда проекту.
Склад команди проекту. Методи формування. Зацікавлені сторони проекту. Проектний офіс.
7. Методологія управління проектами.

Сутність методології управління проектами. Види методологій. Управління проектами стандарт PMI PMBoK. Стандарт PMI PMBoK. Історія виникнення. Загальні відомості.

Основні процеси проекту. Процеси ініціації. Процеси планування. Процеси виконання. Процеси моніторингу та управління. Процеси завершення.

Управління інтеграцією проекту. Управління змістом проекту. Управління термінами проекту. Управління вартістю проекту. Управління якістю проекту. Управління людськими ресурсами проекту. Управління комунікаціями проекту. Управління ризиками проекту. Управління закупівлями проекту. Управління зацікавленими сторонами.

Література

1. Матеріали до підготовки до вступного випробування зі спеціальності «Управління проектами» // Н.В. Доценко. – електронний ресурс. – Режим доступу: <http://faculty6.khai.edu/ru/site/vstupitelnie-ekzameni.html>.

2. Руководство к своду знаний по управлению проектами. (Руководство PMBOK). Четвертое издание. - Project Management Institute, Inc., 2008. - 463 с.

3. Мазур И.И., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Управление проектами: Учебное пособие / Под общ. Ред. И.И. Мазура. - 2-е изд. - М.: Омега-Л, 2004. - 664 с.

4. Богданов В.В. Управление проектами в Microsoft Project 2002: Учебный курс. - СПб.: Питер, 2003. - 640 с.

Питання склав

к.т.н., доцент, доцент кафедри 602

Т.І. Бондарєва

5. Питання за темою Операційний менеджмент

1. Організаційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту.

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю). Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції. Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок та розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту. Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем. Взаємозв'язок між категоріями «операційна функція», «операційний менеджер», «операційна система», «операційний процес», «операція».

2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи.

Коло стратегічних питань, що вирішується у операційному менеджменті. Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Виражена компетентність підприємства. Формування стратегії виробництва товару. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів. Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію. Застосування «дерева рішень» у проектуванні продукту або процесу.

3. Операційна система організації: поняття, склад та види.

Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи. Елементи операційного системи: підсистема забезпечення, трансформуюча підсистема та підсистема планування і контролю. «Входи» та «виходи» операційної системи. Класифікаційні підходи до операційних систем. Специфічні риси одиничної операційної системи. Особливості

операційної системи серійного типу. Характеристика операційної системи масового виробництва. Операційна система з безперервним процесом як різновид операційної системи масового виробництва.

4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати

Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Продукт (послуга) як результат операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки. Організація операційного процесу у просторі: технологічний та предметний напрями спеціалізації.

5. Управління процесом проектування операційної системи.

Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Відмінності між проектуванням продукту та послуги. Розгортання функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу. Сучасний рівень розвитку виробничих та невиробничих операційних систем. Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Проектування виробничих потужностей: аргументи на користь створення великих централізованих та невеликих децентралізованих підприємств. Проектування та місце розташування підприємства: фактори мікро- і макросередовища. Розміщення обладнання та робочих місць для виробництва: поопераційне функціональне, потокове лінійне та фіксоване позиційне планування.

6. Управління поточним функціонуванням операційної системи.

Довгострокове, середньострокове та короткострокове планування операцій, сукупне планування. Базові стратегії планування. Контролювання операційного процесу: значення й технологія. Контролювання якості сировини, матеріалів, товарів та послуг. Контролювання запасів. Роль, завдання та принципи управління матеріальними ресурсами та запасами. Управлінські рішення у сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту. Виштовхувальні та витягувальні системи. Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Розподіл та кооперація праці. Мотивування роботи. Основи нормування праці. Методи нормування праці та часу. Хронометраж.

7. Управління результативністю операційної діяльності.

Показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності. Шляхи підвищення її продуктивності.

Література

1. Василенко В.О. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посіб. / В.В. Василенко, Т.І. Ткаченко. – Вид.2-ге, виправл. і допов. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 532 с.
2. Гевко І.Б. Операційний менеджмент : навч. посіб. / І.Б. Гевко. – К. : Кондор, 2005. – 228 с.
3. Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика / Л. Гэлловэй. – СПб. : Питер, 2002. – 320 с.
4. Микитенко Н.В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посіб. / Н.В. Микитенко. – К. : КНТЕУ, 2009. – 197 с.
5. Стивенсон В. Дж. Управление производством: пер. с англ. / В. Дж. Стивенсон. – М. : ООО Изд-во «Лаборатория базовых знаний», ЗАО «Изд-во Бином», 1999. – 926 с.

6. Сумець О.М. Основи операційного менеджменту : підруч. для студ. ВНЗ. / О.М. Сумець. – К. : Професіонал, 2005. – 414 с.

Питання склав

к.т.н., доцент кафедри менеджменту

А.В. Кононенко

Завідувач кафедри 602

(підпис)

В.М. Варталян
(ініціали та прізвище)

Завідувач кафедри 601

(підпис)

Я. В. Сафронов
(ініціали та прізвище)

Завідувач кафедри 605

(підпис)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто й узгоджено на випусковій кафедрі менеджменту (№602), протокол № 7 від «18» січня 2018 р.

Програму вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 073 «Менеджмент» (освітня програма «Менеджмент») узгоджено науково-методичною комісією Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» з галузей знань «Культура і мистецтво», «Гуманітарні науки», «Соціальні та поведінкові науки» й «Управління та адміністрування» (НМК 4)

Протокол № 4 від 05 лютого 2018 р.

Голова НМК 4

к.т.н., доц.

Н.В. Доценко